

lighed for det, f.eks. ved at det indledende ophold i sikret afdeling kan udstrækkes »indtil 4 måneder«.

Efter afviklingen af det indledende institutionsophold skal den unge efter forslaget som udgangspunkt anbringes under lempeligere former – f.eks. på en (ikke sikret) døgninstitution eller et egnet opholdssted – samtidig med, at den unge søges yderligere aktiveret med undervisning og/eller arbejde. Varigheden af dette ophold bør efter ekspertgruppens forslag i almindelighed være på indtil 12 måneder, således at det samlede institutionsophold er på omkring 14 måneder.

En tredje periode foregår i ambulanseregime med tilsyn af de sociale myndigheder. Varigheden af denne periode afhænger af den samlede varighed af institutionsopholdet. Hvis overgangen til den ambulante fase sker efter et indledende ophold i sikret afdeling på 2 måneder efterfulgt af et ophold på almindelig døgninstitution i 12 måneder, vil den ambulante periode få en varighed på 10 måneder, medmindre der sker tilbageførelse til institution.

Det bør således med hjemmel i dommen være muligt at føre den dømte tilbage til sikret institution, hvis det viser sig, at den pågældende (endnu) ikke kan håndtere de friheder, der er forbundet med ophold i en almindelig (ikke sikret) døgninstitution eller opholdssted. For det samlede ophold i sikret institution som led i en ungdomssanktion bør der dog gælde en længstetid. Denne længstetid, hvori også medregnes det indledende ophold på typisk 2 måneder i sikret afdeling, kan efter ekspertgruppens opfattelse passende fastsættes til 1 år.

Tilsvarende bør den dømte kunne genanbringes i almindelig døgninstitution efter at være overgået til den ambulante fase, hvis det viser sig nødvendigt for at gennemføre den socialpædagogiske behandling. Ekspertgruppen har fundet, at der ud over den nævnte længstetid på 1 år for ophold i sikret institution også bør fastsættes en længstetid for det samlede institutionsophold omfattende både ophold i sikret afdeling og ophold i almindelig døgninstitution/egnet opholdssted. Denne længstetid foreslås fastsat til 1½ år.

Afgørelse om tilbageførelse i henhold til den idømte ungdomssanktion bør ifølge forslaget træffes af de kompetente sociale myndigheder (dvs. hjemkommunen og – ved tilbageførelse til sikret afdeling – tillige det amt, hvor den sikrede afdeling er beliggende). Eftersom afgørelsen træffes med hjemmel i en bemyndigelse i dommen, forudsætter tilbageførelse ikke, at de almindelige betingelser for anbringelse uden samtykke i den sociale lovgivning er opfyldt, ligesom der ikke er klageadgang gennem det sociale ankesystem. Betingelsen for tilbageførelse er – som for idømmelse

af ungdomssanktion i det hele taget – at det må anses for formålstjenligt for at forebygge yderligere lovovertrædelser. Som eksempler på forhold, der kan føre til tilbageførelse, kan nævnes ny kriminalitet og »springture«. For så vidt angår betydningen af ny kriminalitet henvises til pkt. 4.2.8. nedenfor.

Ekspertgruppen finder henset til indgrebsintensiv karakter, at den dømte bør kunne forlange domstolsprøvelse af de sociale myndigheders afgørelse, hvis det efter overførslen fra sikret afdeling til almindelig (åben) døgninstitution eller opholdssted eller til ambulansetreatment med hjemmel i dommen besluttes at tilbageføre den dømte til sikret afdeling inden for rammerne af de længstetider, der gælder, jf. nærmere herom nedenfor i underbemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 1.

For at sikre en nogenlunde ensartet praksis med hensyn til anvendelsen af ungdomssanktionen har ekspertgruppen foreslået, at anklagemyndigheden efter drøftelse med de berørte parter skal fastsætte vejledende retningslinier for udformningen af påstande (og dermed domskonklusioner) om de sædvanligt forekommende varianter af ungdomssanktioner (sådan som der af Rigsadvokaten er fastsat vejledende retningslinier for foranstaltninger over for visse psykisk afvigende lovovertrædere i cirkulære nr. 234 af 10. december 1976). Der vil i den forbindelse f.eks. kunne tages stilling til den grad af fleksibilitet, der bør være i angivelsen af de tidsmæssige rammer for ophold i almindelig døgninstitution eller egnet opholdssted.

En foranstaltning kunne f.eks. gå ud på, at den domfældte

- i 2 år undergives tilsyn af kommunen og efter kommunens nærmere bestemmelse undergiver sig socialpædagogisk behandling
- i de første 2 måneder anbringes på en sikret afdeling på en døgninstitution for børn og unge
- og herefter i indtil 12 måneder anbringes på en døgninstitution eller et godkendt opholdssted
- i øvrigt efterkommer pålæg fra de sociale myndigheder om opholdssted, herunder tilbageførelse til eller fortsat anbringelse på sikret afdeling eller døgninstitution/godkendt opholdssted, inden for de længstetider, der er fastsat i straffelovens § 74 a, stk. 2, 2. pkt.

Det bemærkes, at varigheden af opholdet i »almindelig« døgninstitution eller godkendt opholdssted, efter forslaget er angivet som »indtil 12 måneder«. Udvikler den unge sig positivt, er der således mulighed for at overgå til den ambulante fase inden udløbet af de 12 måneder.